

Protokoll 7/2020

fört vid Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030s
sammanträde torsdagen den 5 november 2020 kl. 16:00-
17:30, Distansmöte på Skype

Ledamöter	Gustav Fridolin (MP) Ordförande Christoffer Järkeborn (M) Gunnar Caperius (C) Ulrika Hoff (KD) Maria-Elsa Salvo (S) Rodrigo Arce Oliver (V) Anton Clarholm (SD) Farida Al-Abani (FI) Ahmed Abdirahman (OPOL) Maud Eduards (OPOL) Helena Klintström (OPOL) Johan Kuylenstierna (OPOL) Marika Markovits (OPOL) Azuka Nnamaka (OPOL)
Övriga närvarande	Erik Wassén (L) Medverkan begränsad av teknikskäl Gertrud Åström (OPOL) Medverkan begränsad av teknikskäl Björn Hugosson Tjänsteman Alexandra Göransson Biträdande stadsdirektör Heidi Englund Tjänsteman Lina Sjölin Tjänsteman Pia Stenervall Tjänsteman Sofie Pandis Iveroth Tjänsteman Stefan Nordin Tjänsteman
Justerare	Gustav Fridolin, Maria-Elsa Salvo
Datum för justering	2020-11-12
Paragraf	§§1-6
Sekreterare	Ylva Hellgren

**§ 1
Mötet öppnas**

Ordföranden Gustav Fridolin (MP) förklarar sammanträdet öppnat och informerar om de förändringar som skett för sammanträdet.

På grund av den rådande pandemin beslutade man att hålla sammanträdet digitalt istället för fysiskt som planerat. Finansborgarrådet Anna König Jerlmyr (M) skulle ha medverkat på sammanträdet, men har meddelat att hon inte har möjlighet att närvara. Finansroteln återkommer med förslag på nya tider.

§ 2 **Justering**

Ordföranden Gustav Fridolin (MP) och Maria-Elsa Salvo (S) utses att justera protokollet. Justering sker den 12 november 2020.

§ 3

Finansborgarrådet Anna König Jerlmyr medverkar

Svar på frågor inskickade i förväg. Utrymme för spontana frågor.

Beslut

Punkten utgår.

§ 4**Information om stadens arbete med handlingsplan för äldrevänlig stad**

Frågor och diskussion kring bifogad frågeställning och medskick till fortsatta arbetet

Föredragande: Alexandra Göransson och Heidi Englund, stadsledningskontoret

Alexandra Göransson, biträdande stadsdirektör, inleder och berättar kort om stadsledningskontorets arbete med handlingsplanen. Man befinner sig just nu i ett tidigt skede av processen med handlingsplanen, men stadsledningskontoret vill gärna återkomma till rådet i ett senare skede i arbetet.

Heidi Englund, Strateg på Avdelningen för Kvalitet och stadsutveckling, presenterar därefter *Stockholm - äldrevänlig stad - en handlingsplan för att möta de demografiska utmaningarna*. Hon beskriver syftet med handlingsplanen, inriktningen för arbetet med att ta fram handlingsplanen och tidsplan och organisation.

Handlingsplanen utgår från WHO:s modell, Strategi för äldrevänlig stad samt baslinjemätning.

Steg för att ta fram handlingsplanen:

- Forum som säkerställer att äldre involveras – är delaktiga
- Baslinjemätning
- Treårig handlingsplan som utgår från äldres synpunkter och erfarenheter
- Följa upp och utvärdera hur utvecklingsarbetet fortskrider

Fokusområden som ska ingå i handlingsplanen:

- Bostäder
- Social delaktighet, inkludering och respekt
- Tillvarata äldres resurser
- Samhällsstöd och service
- Utomhusmiljöer och byggnader
- Transport och mobilitet

Nuläge:

- I Stockholms stad bor ca 140 000 personer som är 65 år eller äldre, dvs utgör 15 procent av stadens befolkning
- Ca 80 procent av stadens äldre har ingen äldreomsorg
- Av de som har äldreomsorg utgör 70 procent kvinnor och 30 procent män
- Äldreomsorg upptar ca 15 procent av stadens totala budget

Handlingsplanen är stadsövergripande och tas fram tillsammans med:

- Exploateringskontoret
- Idrottsförvaltningen
- Kulturförvaltningen
- Stadsbyggnadskontoret
- Socialförvaltningen
- Trafikkontoret
- Stockholms hem
- Micasa
- Äldreförvaltningen
- Hässelby Vällingby
- Hägersten Älvsjö
- Östermalm

Under våren 2021 ska handlingsplanen beslutas av kommunfullmäktige.

Rådet diskuterar därefter följande frågeställningar:

- Projektet med att ta fram en handlingsplan för äldrevänlig stad fokuserar på kopplingen mellan social och ekonomisk hållbarhet, givet de demografiska förändringarna som utvecklingsarbetet behöver ta sikte på.
- Har rådet förslag på hur integreringen av social och miljömässig hållbarhet kan stärkas och breddas i det fortsatta utvecklingsarbetet?

Diskussion i rådet följer och Heidi Englund svarar på frågor. Ordföranden föreslår att rådets inspel inte blir ett formellt remissvar utan snarare än sammanfattning av rådets diskussioner med tanke på att arbetet med handlingsplanen är i ett initialt skede.

Under rådets diskussion med anledning av arbetet med att ta fram en handlingsplan för en äldrevänlig stad återkom några viktiga perspektiv:

Heterogenitet

Flera av rådets ledamöter framhöll att den grupp som handlingsplanen ska gälla är mycket heterogen. Det konstaterades att arbetets tonvikt riktas mot äldre äldre, vilket det finns goda skäl för. Det konstaterades vidare att det finns stora skillnader i livsvillkor mellan äldre män och äldre kvinnor, och att det är viktigt att åtgärder målgruppsanpassas för att öka jämställdheten bland stadens äldre invånare. En fråga som lyftes särskild är den upplevda otryggheten bland äldre kvinnor.

Jämlikhet

En viktig aspekt av heterogeniteten bland äldre är de olika ekonomiska villkor som stadens äldre invånare lever under. Jämlikhetskommissionen betänkande lyftes fram som en inspiration i det vidare arbetet med handlingsplanen. Det är viktigt att åtgärder vidtas för att förbättra situationen för äldre i staden som lever under ekonomiskt svåra förhållanden.

Tillgänglighet

Flera aspekter av tillgänglighet diskuterades. Ett perspektiv som lyftes fram var grönområdets fysiska tillgänglighet för såväl rekreation som användning. Vad gäller användning framhöll en av rådets ledamöter hur grönområden kan användas för urban odling, och insatser som kan leda till möten över generationsgränser. Ett annat perspektiv som lyftes var nationella och andra minoriteters tillgänglighet till information, särskilt mot bakgrund av att det inte är ovanligt att äldres kunskaper i förvärvade andraspråk försämras.

Bostadssituationen

Behovet av attraktiva boenden för äldre som skapar gemenskap och trygghet, inte enbart vid bedömt vårdbehov, lyftes av flera ledamöter. Bland annat framhölls behovet av att underlätta uppkomsten av så kallade boendekedjor för äldre som önskar flytta eller hyra ut en del av sin bostad. En stadsplanering, i bredare bemärkelse, som underlättar möten mellan invånare i olika åldrar framhölls också.

Fler frågor lyftes av enskilda ledamöter i rådet, däribland behovet att nyttja digitaliseringens möjligheter för att ge rätt stöd till äldre invånare i olika livssituationer och behovet av att stärka möjligheten för äldre att vara delaktiga i stadens verksamheter och beslutsfattande utifrån mål 16 i Agenda2030 om fredliga och inkluderande samhällen.

§ 5**Återkoppling av hur hanterade styrdokument tagits om hand**

Föredragande: stadsledningskontoret

Björn Hugosson, Klimatchef på Avdelningen för Kvalitet och stadsutveckling, inleder och förklarar att stadsledningskontoret nu återrapporterar tre av de styrdokument som tidigare behandlats av rådet. Dessa tre har fullmäktige nu beslutat om. Planen är att kontinuerligt återkoppla på de ärenden där rådet har tyckt till. Han poängterar också att staden är väldigt tacksam för rådets synpunkter.

Program för inköp 2020-2023

Stefan Nordin, Inköpschef på Finansavdelningen, presenterar hanteringen av Program för inköp, som beslutades av kommunfullmäktige i augusti. Han informerar om planeringen framöver och hur staden ska arbeta med implementeringen av programmet.

Rådets huvudsakliga synpunkter var:

- Rådet anser att Agenda 2030 bör vara en utgångspunkt i inköpsprogrammet
- Anser att samtliga mål är ekonomiska
- Upphandling ska ske med utgångspunkt från mänskliga rättigheter
- Saknas skrivningar om att företag inte ska få fördelar i upphandling av att ha dåliga arbetsvillkor
- Saknas skrivningar om kollektivavtalsliknande villkor
- Saknas skrivningar om att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning/funktionsvariation
- Saknas skrivningar om att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning/funktionsvariation

Reviderat program för inköp 2020-2030:

- Stadens inköpsverksamhet ska bedrivas utifrån målen i Agenda 2030 samt driva samhällsutvecklingen i hållbar riktning.
- Målen
  - Rätt kvalitet utifrån verksamhetens behov - Leveransen, miljö och klimat, social hänsyn
  - Staden är en attraktiv avtalspart - Uppföljning, dialog och innovation
  - Kostnadseffektivitet - Totalkostnad, samverkan och koncernperspektiv

- Staden ska endast göra affärer med seriösa leverantörer som betalar skatt och sociala avgifter samt i övrigt lever upp till lagar och regler.
- Konkurrensfördelar ska inte uppnås genom systematiska lagöverträdelser och/eller avtalsbrott.
- Social hänsyn och hållbarhet ska säkerställas genom kontraktsvillkor och uppföljning
- Där så är ändamålsenligt och möjligt enligt lag, ska staden ställa krav på arbetsrättsliga villkor i nivå med svenska kollektivavtal.
- Staden ska i sitt inköpsarbete använda möjligheten att öka tillgängligheten för personer med funktionsvariation.

Miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023

Björn Hugosson presenterar hanteringen av Miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023.

Rådets huvudsakliga synpunkter:

- Medborgares delaktighet är en nyckelfråga i genomförandet av Agenda 2030. Här kan stadens arbete med dokumenten inspireras
- Samarbete med näringslivet viktigt. Exempelvis direkt samarbete lokalt, eller genom krav i byggprocessen
- Det skulle kunna bli tydligare att olika grupper av medborgare drabbas olika hårt av miljö- och klimatproblem
- Civilsamhället och idéburen sektor är avgörande för att kunna binda samman social och miljömässig hållbarhet, men deras bidrag saknas i båda dokumenten
- Rådet vill uppmana staden att sätta upp aspiratoriska mål. Tydliga mål som staden tänker arbeta för att nå, men som kräver insatser på olika nivåer.
- Det är nödvändigt med en sammanhållen kedja mellan beting, ansvar och uppföljning.

Stärkt skrivning införd (efter rådets remissvar):

- *Stockholmarnas delaktighet i klimatfrågan kan fångas upp som en kraft i genomförandet av klimatarbetet.*
- *I genomförandet av miljöprogrammet ska olika grupper beaktas. Äldre och barn är särskilt känsliga för miljöproblem och det är av vikt att analysera åtgärder ur ett jämställdhetsperspektiv. Genom att beakta olika aspekter i genomförandet binds social och miljömässig hållbarhet samman.*
- *Näringsliv, civilsamhället och idéburen sektor är viktiga aktörer såväl för genomförandet som för att binda samman social och miljömässig hållbarhet.*

Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2021–2024

Björn Hugosson presenterar hanteringen av Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2021–2024.

Rådets huvudsakliga synpunkter:

- Bostad är en mänsklig rättighet.
- Det finns en tydlig miss-match mellan de flesta stockholmarnas ekonomi och för vilka nya bostäder i staden i stor utsträckning byggs.
- Staden bör kontinuerligt utvärdera vad i t ex markpolitiken och regelkraven som kan motverka ambitionerna i riktlinjerna och målen i Agenda 2030
- Rådet uppfattar förslaget på riktlinjer som tunt när det kommer till miljöfrågor, trots att byggande har mycket stor miljö- och klimatpåverkan.
- Exempel på stärkta skrivningar med anledning av rådets synpunkter:
- Bostadsbyggandet ska planeras hållbart såväl ekonomisk, socialt som miljömässigt. Centrala styrdokument i stadens stadsbyggnadsprocess är bland annat stadens Vision och Budget, Översiktsplan, Miljöprogram med flera.

Exempel på åtgärder som ska genomföras:

- Utred och verka för hur den volym av bostäder som hushållen kan efterfråga till gällande marknadspriser och hyresnivåer i nyproduktionen bättre kan anpassas till det demografiska behovet av nya bostäder.
- Använd stadens markinnehav för att stimulera innovation och affärsmodeller för rimliga boendekostnader
- Utred förutsättningar för att säkerställa behov av genomgångslägenheter i hela staden på medellång sikt genom att blockförhyra ett större antal hyreslägenheter i nyproduktion med krav på rimliga hyror.

**§ 6
Övrigt**

Ordföranden presenterar förslag på mötesdatum för 2021. Om någon av ledamöterna har synpunkter på datumen så skall de meddela detta snarast efter mötet. Datumen kommer även mailas ut till rådet.

Mötesdatum 2021:

Våren 2021: 26 januari, 23 mars, 27 april och 25 maj

Hösten 2021: 24 augusti, 28 september, 26 oktober och 23 november

En ledamot undrar ifall det är möjligt att få Outlook-kallelser för samtliga av nästa års sammanträden i god tid. Stadsledningskontoret undersöker detta.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
PER GUSTAV,FRIDOLIN	2020-11-16
MARIA-ELSA,SALVO MIRANDA	2020-11-13